

Jacek Gernat

Od Klahrów do Thammów – modele funkcjonowania rodzinnych przedsiębiorstw rzeźbiarskich w Kotlinie Kłodzkiej i na Śląsku w XVIII-XX w.

Streszczenie

Przedmiotem rozprawy jest funkcjonowanie rodzinnych przedsiębiorstw rzeźbiarskich w regionie Kotliny Kłodzkiej od XVIII do XX w. Zagadnienie jest rozpatrywane na przykładzie trzech rodzin artystycznych Klahrów, Kutzerów i Thammów, których członkowie czynni byli we wspomnianym okresie na zbliżonym obszarze obejmującym historyczne Hrabstwo Kłodzkie i przylegające doń tereny Śląska (po 1742 r. dotyczy to zarówno jego pruskiej, jak i austriackiej części), a w niektórych przypadkach także północnych Moraw. Przedmiotowe zagadnienia rozprawy koncentrują się wokół trzech obszarów problemowych: indywidualnych karier artystycznych członków rodzin, organizacji pracy warsztatowej oraz artystycznej produkcji omawianych atelier, z uwzględnieniem problemu zleceniodawców-klientów rzeźbiarzy. Omawiane rody zbudowały model warsztatu funkcjonującego w oparciu o strukturę pokoleniową, z wybijającą się osobowością twórczą założyciela, w której kierowanie pracownią przechodziło na wskazanego przez założyciela potomka, a pozostali członkowie rodziny pracowali w niej, lub zakładali własne, działające równoległe do rodzinnego przedsiębiorstwa. Mimo tego jedni i drudzy kontynuowali formułę rzeźbiarską przodka, nie osiągając jednak porównywalnej z nim pozycji zawodowej i artystycznej. Analizowane w rozprawie warsztaty rzeźbiarskie łączy ponadto szczególny stosunek do tradycji rzeźbiarskiej regionu.